

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 435, 20.10.2025

Yhdyskuntalautakunta, § 155, 27.05.2025

Yhdyskuntalautakunta, § 246, 30.09.2025

§ 435

Asemakaava nro 8848, I (Finlayson), II (Tammerkoski), III (Nalkala), Hämeenpuisto

TRE:7136/10.02.01/2020

Kaupunginhallitus, 20.10.2025, § 435

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Iina Laakkonen, puh. 040 806 3080, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8848 (päivätty 25.9.2023, tarkistettu 19.5.2025 ja 22.9.2025) hyväksytään.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Hämeenpuisto on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Se on 1830-luvun kaupunkisuunnitteluun liittyvä pisin yhtenäinen puistokäytävä Pohjoismaissa. Hämeenpuisto ja sitä reunustavat eri vuosikymmeninä rakennetut merkittävät julkiset rakennukset ja asuinkerrostalot muodostavat historiallisesti kerroksellisen, mittakaavaltaan yhtenäisen kaupunkitilan. Yli kilometrin pituinen esplanadi-tyyppinen puistokatu kulkee Tampereen kaupungin kannaksen halki Näsijärveltä Pyhäjärvelle.

Asemakaavamuutoksella turvataan Hämeenpuiston arvot historiallisena puistona ja osana viherverkostoa sekä Tampereen kansallista kaupunkipuistoa. Kaavalla kehitetään Hämeenpuiston katuja osana keskustan kehää ja parannetaan joukkoliikenteen saavutettavuutta, kaikkien puistossa liikkuvien liikenneturvallisuutta ja käyttäjämukavuutta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaavaratkaisu tukee myös Hämeenpuiston kehittämistä tapahtumien ja puistoa elävöittävien toimintojen suhteen.

Kaavalla mahdollistetaan uusi pyöräväylä puiston itäosaan, ja kaava ohjaa laadukkaaseen ja kulttuuriympäristöön sopivaan toteutukseen. Pyöräväylän sijoittaminen puiston itäosan puiden väliin mahdollistaa pääreittitasoisen laadukkaan jalankulusta erotellun pyörätien, joka on käytössä myös tapahtumien aikana. Erillinen pyörätie vapauttaa puiston keskikäytävän kävelylle, oleskelulle ja tapahtumille. Vaikka uusi pyörätie rikkoo puiston symmetriaa puurivien säilyessä puiston keskeinen arvo, puurivien symmetria, säilyy. Keskusaukiota, kuten muitakin puiston aukioita, on kehitetty suunnittelun tavoitteiden mukaisesti arvot turvaten. Hämeenpuiston ajoratoihin ei tehdä muutoksia.

Tiedoksi

Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan Liitto, Pirkanmaan elinkeino- ja ympäristökeskus, muistuttajat (6 kpl), Virpi Ekholm, Heli Toukoniemi, Mikko Siitonen, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, asemakaavaavustajat(at)tampere.fi

Liitteet

- 1 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaava
 - 2 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan selostus
 - 3 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan seurantalomake
 - 4 Liite Yla 30.9.2025 Rakentamistapaohje
 - 5 Liite Yla 30.9.2025 Poistettava asemakaava
 - 6 Liite Yla 30.9.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
 - 7 Liite Yla 30.9.2025 Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio
-

Yhdyskuntalautakunta, 27.05.2025, § 155

Valmistelijat / lisätiedot:
Montonen Hanna

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8848 (päiväty 25.9.2023 ja 19.5.2025 tarkastettu) hyväksytään asetettavaksi julkisesti nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 25.9.2023 päivätyn ja 19.5.2025 tarkistetun asemakaavaehdotuksen nro 8848. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Asiakirjat ja lisätiedot ovat osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8848 kaavan nähtävillepanosta alkaen.

Diaarinumero TRE: 7136/10.02.01/2020

Kaavan laatija Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Iina Laakkonen ja projektiarkkitehti Katariina Surakka

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on turvata Hämeenpuiston arvot historiallisena puistona ja osana viherverkostoa sekä Tampereen kansallista kaupunkipuistoa. Kaavan tavoitteena on kehittää Hämeenpuiston katuja osana keskustakehää ja parantaa joukkoliikenteen saavutettavuutta, kaikkien liikennemuotojen liikenneturvallisuutta ja käyttäjämukavuutta. Tavoitteena on lisäksi tukea Hämeenpuiston kehittämistä tapahtumien ja puistoa elävöittävien toimintojen suhteen.

Hämeenpuisto on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Se on 1830-luvun kaupunkisuunnitteluun liittyvä pisin yhtenäinen puistokäytävä Pohjoismaissa. Hämeenpuisto ja sitä reunustavat eri vuosikymmeninä rakennetut merkittävät julkiset rakennukset ja asuinkerrostalot muodostavat historiallisesti kerroksellisen, mittakaavaltaan yhtenäisen kaupunkitilan. Yli kilometrin mittainen Hämeenpuisto johtaa esplanadi-tyyppisenä katuna Tampereen kaupungin kannaksen halki Näsijärveltä Pyhäjärvelle. Puistolla on ollut keskeinen rooli kaupungin rakennetun ympäristön identiteetin muodostajana.

Asemakaava kuuluu maankäytön suunnittelun kaavoitusohjelmaan vuosille 2025–2029. Kaavatyö kuuluu asemakaavoitusohjelman ”Kasvun vyöhykkeen vahvistaminen” painopisteeseen. Kaavan tavoitevuosi on 2025. Kaavaa valmistellessa kaupungin ohjauksessa Sitowise Oy on laatinut Hämeenpuiston yleissuunnitelman, joka käsittää maisema- ja valaistussuunnittelun ja liikennesuunnitelman. Kaavakonsulttina on toiminut FCG Finnish Consulting Group Oy.

Asemakaavaprosessin vaiheet

Aloitusvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville sekä lähetettiin tiedoksi osallisille. Aloitusvaiheen aineisto oli nähtävillä 13.1. – 3.2.2022. Nähtävillä olon aikana pidettiin kaupunkilaisille auki kysymykset-vastaukset palstaa, johon saatiin 28 kysymystä, joihin kaupunki kokosi vastaukset. Aiheet ryhmiteltiin; Kaavaprosessi, kaavoitus ja tapahtumat; Rakennukset ja rakentaminen; Puisto ja viheralueet; Liikenne ja liikkuminen. Kaavan aloitusvaiheessa saatiin myös 29 mielipidettä sekä 7 lausuntoa. Kaavan palaute oli ryhmiteltävissä samoilla teemoilla kuin kysymykset-vastaukset palstalla. Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota mm. kaavaprosessiin, tapahtumiin, alueen rakennuksiin ja rakentamiseen, puistoihin, viheralueisiin sekä liikenteeseen ja liikkumiseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 23.3.2022.

Valmisteluvaihe

Asemakaavan valmisteluaineisto – tarkastettu osallistumis- ja arviointi suunnitelma, kaavaluonnosvaihtoehdot (A ja B), kaavaselostus ja selvitysaaineisto, rakentamistapaohje sekä puiston ja liikenteen yleissuunnitelmat – olivat nähtävillä 29.09.– 20.10.2023. Lisäksi molemmista yleissuunnitelmavaihtoehdoista oli kaavan verkkosivulla katsottavissa 3D-mallinnukseen perustuva esittelyvideo.

Valmisteluaineistoa esiteltiin yleisölle yleisötilaisuudessa 9.10.2023 Pääkirjasto Metson Lehmus-salissa. Tilaisuuden jälkeen jalkauduttiin Hämeenpuistoon kaavakävelylle keskustelemaan puiston arvoista ja suunnittelusta.

Kaavan valmisteluvaiheen aineistosta saatiin palautetta; lausuntoja 8 kpl ja kaupunkilaisten mielipiteitä 30 kpl. Kaavan palautteessa pidettiin kaavan tavoitteita hyvinä. Viranomaisen lausunnoissa todettiin, että molemmat ratkaisut turvaavat Hämeenpuiston arvot historiallisena puistona ja puiston roolin osana viherverkostoa sekä Tampereen kansallista kaupunkipuistoa. Uusi pyöräväylä heikentää symmetrisen Hämeenpuiston luonnetta, mutta nähtiin, että puiston symmetrisen sommitelman hahmottamisen kannalta puut ja niiden symmetrisyys keskikäytävän suhteen ovat kuitenkin tärkein elementti, jolle pyörätie jää alisteiseksi. Viranomaiset edellyttivät, että pyörätien laadukkaaseen toteutukseen ja sen pintamateriaalien sopeutumiseen arvoympäristön värimaailmaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja puistopuiden kasvumahdollisuuksia ei saa heikentää rakentamisen aikana eikä puistoa huollettaessa.

Kaupunkilaisten palautteissa molemmat kaavaluonnosvaihtoehdot saivat kannatusta. Vaihtoehto B keräsi kuitenkin kokonaisuutena enemmän kannatusta ja uusi pyöräväylä sai enemmän puoltavaa palautetta. Vapauden patsaan tai muiden patsaiden siirrosta saapui paljon vastustavaa palautetta. Osa piti erillistä pyörätietä ja pyöräparkkeja turhina, ja itä-länsisuuntaista pyöräily-yhteyttä pidettiin myös etelä-pohjoissuuntaista tärkeämpänä. Mielipiteissä korostui näkemys, että alueen läpiajoliikennettä korostetaan liiaksi ja suunnitelmat eivät huomioi alueen asukkaita ja toimijoita. Liikenne aiheuttaa häiriötä myös öisin. Moni toivoi, että kadunvarsipysäköintiä ei vähennetä, ja suunnitelmien pysäköintipaikkoja ei pidetty riittävinä. Kaavan palaute esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle ja liikennetoimikunnalle kesäkuussa 2024. Kaupunki ohjasi ratkaisuun, ettei Hämeenpuiston ajoratoihin tehdä muutoksia.

Puiston yleissuunnitelmaa kehitettiin niin, että patsaat säilytetään pääasiassa nykyisillä paikoillaan. Keskusaukiota, kuten muitakin puiston aukioita on kehitetty suunnittelun tavoitteiden mukaisesti arvot turvaten.

Kaavaehdotus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Asemakaavaa on tarkistettu kaavan valmisteluvaiheesta saadun palautteen perusteella ja tarkentuvan suunnittelun myötä kaavaehdotukseksi. Kaavalla mahdollistetaan uusi pyöräväylä puiston itäosaan ja kaava ohjaa laadukkaaseen ja kulttuuriympäristöön sopivaan toteutukseen. Uuden pyöräväylän sijoittaminen puiston itäosan puiden väliin mahdollistaa pääreittitasoisen laadukkaan jalankulusta erotellun pyörätien, joka on käytössä myös tapahtumien aikana. Erillinen pyörätie vapauttaa puiston keskikäytävän kävelylle, oleskelulle ja tapahtumille. Vaikka uusi pyörätie rikkoo puiston symmetriaa, puurivien säilyessä puiston keskeinen arvo, puurivien symmetria, säilyy. Kaavaa, kaava-alueen rajausta, rakentamistapaohjetta ja kaavan yleismääräyksiä on tarkennettu.

Asemakaavan ehdotusaineisto – tarkastettu osallistumis- ja arviointi suunnitelma, kaavaehdotuskartta, kaavaselostus, selvitys- ja suunnitelma-aineisto, mm. puiston ja liikenteen yleissuunnitelmat, yleissuunnitelman mallinnettu video sekä rakentamistapaohje – kuulutetaan nähtäville.

Lausunnot

Pirkanmaan Ely, Pirkanmaan Liitto ja Pirkanmaan maakuntamuseo

Tiedoksi

Pirkanmaan Ely-keskus, Virpi Ekholm, Heli Toukoniemi, Mikko Siitonen, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsittely

Iina Laakkonen ja Timo Seimelä olivat paikalla asiantuntijoina ja poistuivat kokouksesta esitystensä jälkeen ennen päätöksentekoa.

Esittelijä teki teknisiä korjauksia liitteeseen tark Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, johon korjattiin päivämäärä- ja internetosoitteita sekä lisäsi oheismateriaaliksi Hämeenpuiston valaistussuunnitelman.

Puheenjohtaja totesi näin korjauksien ja lisäyksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Liitteet

- 1 Liite Yla 27.5.2025 Asemakaava
 - 2 Liite Yla 27.5.2025 Asemakaavaselostus
 - 3 Liite Yla 27.5.2025 Asemakaavan seurantalomake
 - 4 Liite Yla 27.5.2025 Poistettava asemakaava
 - 5 Liite Yla 27.5.2025 Rakentamistapaohje
 - 6 Liite Yla 27.5.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
 - 7 Liite Yla 27.5.2025 tark Osallistumis- ja arviointisuunnitelma_korjattu 27.5.2025.pdf
 - 8 Liite Yla 27.5.2025 tark Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
 - 9 Liite Yla 27.5.2025 Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio
-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Valmistelijat / lisätiedot:
Montonen Hanna

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8848 (päivätty 25.9.2023, tarkistettu 19.5.2025 ja 22.9.2025) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 25.9.2023 päivätyn ja 19.5.2025 ja 22.9. tarkistetun asemakaavaehdotuksen nro 8848. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asemakaava-aineisto on osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8848

Diaarinumero TRE: 7136/10.02.01/2020

Asemakaavan ehdotusaineisto – tarkastettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaehdotuskartta, kaavaselostus, selvitys- ja suunnitelma-aineisto, mm. puiston ja liikenteen yleissuunnitelmat, yleissuunnitelman mallinnettu video sekä rakentamistapaohje – olivat nähtävillä 29.5.-30.6.2025.

Kaavaehdotuksesta saatiin 3 lausuntoa ja 6 muistutusta. Lausunnoissaan viranomaiset pitivät kaavan ratkaisuja hyvinä ja esittivät tarkennustoiveen kaavan yleismääräykseen, jolla pyritään ohjaamaan uuden lain mukaan puiston luvasta vapautettujen rakentamiskohteiden hyväksyttämistä rakennusvalvonnassa. Yleismääräystä tarkennettiin teknisesti muotoon: "Hämeenpuiston valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alue: Tulee huomioida, että tällä alueella kaikilla rakentamistoimenpiteillä on merkittävää vaikutusta kulttuuriympäristöön ja kaupunkikuvaan". Tarkennettu määräys päivitettiin rakentamistapaohjeeseen ja kaavaselostukseen. Kaavaselostukseen tarkennettiin myös maakuntakaavaa ja yleiskaavaa koskevat tiedot. Ei muita toimenpiteitä kaavaan. Muutokset eivät edellytä uutta nähtävilläoloa.

Tiedoksi

yhdyskuntalautakunnan päätöksestä: muistuttajat (6); valtuuston päätöksestä: Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan Liitto, Pirkanmaan elinkeino- ja ympäristökeskus, muistuttajat (6 kpl), Virpi Ekholm, Heli Toukoniemi, Mikko Siitonen, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, asemakaavaavustajat@tampere.fi

Kokouskäsittely

Iina Laakkonen ja Timo Seimelä olivat paikalla asiantuntijoina ja poistuivat kokouksesta esitystensä jälkeen ennen päätöksentekoa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Matti Höyssä ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Liitteet

- 1 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaava
- 2 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan selostus
- 3 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite Yla 30.9.2025 Rakentamistapaohje
- 5 Liite Yla 30.9.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 6 Liite Yla 30.9.2025 Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio
- 7 Liite Yla 30.9.2025 Poistettava asemakaava

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§435

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)